

Konferencja o Geoparku Łuk Mużakowa

W dniach 20-21 września 2024 roku w Łęknicy zorganizowano polsko-niemiecką konferencję „Transgraniczny Geopark UNESCO Łuk Mużakowa – historia i nowe wyzwania”. Spotkanie było zarazem podsumowaniem 20-lecia działalności Stowarzyszenia Geopark Łuk Mużakowa.

Celem tworzonych na całym świecie geoparków UNESCO jest zagospodarowanie regionów z uwzględnieniem dziedzictwa geologicznego w powiązaniu z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym. Oczywiście w geoparkach prowadzona jest działalność w zakresie turystyki oraz podnoszenia świadomości lokalnych mieszkańców na temat unikatowej wartości zasobów regionu. Wszystkie te działania przekładają się na rozwój ekonomiczny regionu, w którym leży dany park.

Foto: Krzysztof Tęcza

Jeśli chodzi o Geopark Łuk Mużakowa trzeba wiedzieć, że od początku jego powstania u podstaw jego rozwoju stały stowarzyszenia: Förderverein geopark Muskauer Faltenbogen e. V. (po niemieckiej stronie) i Geopark Łuk Mużakowa (po polskiej stronie).

Uczestnicy konferencji świętując jubileusz mieli możliwość zapoznać się z wieloma ciekawymi referatami przygotowanymi na tą okazję.

Jako pierwszy wystąpił dr Jacek Koźma – prezes Stowarzyszenia Geopark Łuk Mużakowa. Podsumował on działalność stowarzyszenia na przestrzeni 20 lat dzieląc ją na kilka etapów. Przypomniał osoby dzięki którym udało się osiągnąć sukces. To dzięki ich pracy realizowano kolejne cele. Pierwszy sukces pojawił się w 2009 roku kiedy to Ministerstwo Środowiska nadało polskiej części Łuku Mużakowa rangę Geoparku Krajowego. Rok później komitet koordynacyjny EGN zagłosował za przyjęciem obszaru Łuku Mużakowa jako nowego członka Europejskiej Sieci Geoparków. I tak dzięki zaangażowaniu wielu wspaniałych ludzi dzisiejszy status tego terenu to Światowy Geopark UNESCO Muskauer Faltenbogen/Łuk Mużakowa. Obecnie Stowarzyszenie

realizuje cele związane z promocją i udostępnianiem terenu Geoparku zarówno mieszkańcom regionu jak i turystom przybywającym tutaj z całej Europy.

W kolejnym referacie „Historię rozwoju, przyszłość i wyzwania światowego geoparku UNESCO Łuk Mużakowa” przedstawiła przedstawicielka Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Geopark UNESCO Łuk Mużakowa pani Nancy Sauer. Prelegentka przypomniała, że pierwsze dyskusje w temacie pojawiły się już w połowie lat 90-tych XX wieku. W 2006 roku uznano go za 6. krajowy geopark w Niemczech, a w 2009 za 1. w Polsce.

Jeśli chodzi o przyszłość to postawiono sobie za cel doprowadzenie do zrównoważonego i dobrze skoordynowanego rozwoju polsko-niemieckiego pogranicza pod patronatem UNESCO.

Burmistrz miasta Łęknica pan Piotr Kuliniak oraz prezesi Oddziałów PTTK w Żarach i Jeleniej Górze.

Foto: Krzysztof Tęcza

Burmistrz Łęknicy pan Piotr Kuliniak powiedział o „Znaczeniu miasta Łęknicy dla rozwoju turystyki w Światowym Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa”. Jak słusznie zauważył miasto Łęknica powstałe po II wojnie światowej jest niewielką jednostką ale posiada na swoim terenie perełkę w postaci Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa. Samo miasto o powierzchni przekraczającej ledwie 16 km kwadratowych posiada aż 85 % terenów chronionych, na których nie można nic budować. Nie jest więc łatwo godzić oczekiwania przedsiębiorców chcących tutaj inwestować. A przecież potrzeby miasta, choćby w branży turystycznej (nowe miejsca noclegowe) są ogromne. Dlatego miasto podejmuje wyzwania polegające na dostosowaniu do bieżących potrzeb starych budynków. Przykładem takiej adaptacji jest rewitalizacja budynku przemysłowego na Centrum kulturalno-edukacyjne Światowego Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa.

Bardzo cennymi były głosy przedstawicieli gmin sąsiadujących z Łęknicą. Posiadają one wiele atutów uzupełniających ofertę Łuku Mużakowskiego. W tej części konferencji wypowiadały się panie zarządzające gminami Brody, Przewóz, Trzebiel i Tupice.

O „Roli Lasów Państwowych w tworzeniu marki światowego Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa” opowiedział nadleśniczy Nadleśnictwa Lipinki pan Jan Lesser. Uświadomił wszystkim jak wiele pracy i pieniędzy Lasy Państwowe wydają na umożliwienie bezpiecznego zwiedzania terenów przez nich zarządzanych. To właśnie Lasy Państwowe podejmują współpracę przy tworzeniu i realizacji nowych ścieżek turystycznych czy miejsc postojowych. Nowo tworzona infrastruktura turystyczna ma na celu umożliwienie poznawania najcenniejszych miejsc na terenie nadleśnictwa.

Ostatni referat wygłoszony przez przedstawiciela Narodowego Instytutu Dziedzictwa ukazał „Park Mużakowski jako ważny obiekt turystyczny Geoparku Łuku Mużakowa”.

Foto: Krzysztof Tęcza

Celem drugiego dnia konferencji było zapoznanie jej uczestników z atrakcjami omawianego terenu. Podczas wyjazdu studyjnego zwiedzono m.in. wyrobiska gliny i węgla brunatnego na terenie Pojezierza Antropogenicznego w rejonie Tuplic. Przybliżający te ciekawe tereny pan Ryszard Jasiński pokazał różnorodność przyrodniczą zwiedzanego obszaru a także pozostałości po dawnych kopalniach i działających tu cegielniach.

Najciekawszym miejscem po polskiej stronie bez wątpienia jest Ścieżka Geoturystyczna „Dawna Kopalnia Babina” powstała na terenie działającej w latach 1920-1973 kopalni, w której wydobywano węgiel brunatny. Głównymi obiektami na ścieżce są zbiornik „Afryka” oraz wieża widokowa. Sam zbiornik to kwaśne wody kopalniane, które w sprzyjających warunkach atmosferycznych przybierają niezwykle barwy. Jego nazwa nadana została z powodu ukształtowania linii brzegowej przypominającej obrys kontynentu afrykańskiego. Co do wieży to ma ona dwa tarasy widokowe na 12 i 24 metrach. Z górnego przy dobrych warunkach pogodowych można dostrzec Śnieżkę.

Po niemieckiej stronie miejscem, które przyciąga turystów jest Park Głazów Narzutowych w Nochten. Wyeksponowano tu ponad 7 tysięcy głazów wkomponowanych w tematyczne założenia roślinne.

Wracając do samej konferencji przyniosła ona dla jej uczestników wiele nowych wiadomości, pozwoliła na poznanie różnorodności terenu oraz nawiązanie nowych kontaktów.

Park Głazów Narzutowych w Nochten (Niemcy). Foto: Krzysztof Tęcza

Dodam, że organizatorem konferencji poza wspomnianymi stowarzyszeniami była Fundacja Natura Polska, a całość była współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ze środków budżetu państwa w ramach Funduszu małych projektów Polska-Saksonia 2021-2027.

Przedstawicielami PTTK na konferencji byli prezes Oddziału PTTK Powiatu Żarskiego w Żarach Elżbieta Łobacz-Bącal oraz prezes Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze Krzysztof Tęcza.

Krzysztof Tęcza